

Hinder för att fördjupa sig i Koranen

Koranen uttrycker de hinder som står mellan läsaren och den djupa reflektionen över dess budskap med ordet "låsa". Gud nämner de låsta hjärtana i samband med bristen på eftertanke, där Han säger:

{أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا} (Muhammad: 24)

"Reflekterar de då inte över Koranen, eller finns det lås på deras hjärtan?"

Ordet "låsa" ('aqfal) är plural av *qafil* (låsa), och det är en metafor: hjärtan – det vill säga intellekt – som inte förstår betydelseerna liknas vid stängda dörrar eller låsta kistor.

Ibn Kathir återger från al-Tabari att Profeten ﷺ en dag reciterade versen:

{أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا},

då sade en ung man från Jemen:

"Nej, det är lås på dem – tills Gud, den Upphöjde, öppnar dem eller spränger upp dem."

Den unge mannen gjorde ett så starkt intryck på Omar må Allah vara nöjd med honom att han senare, när han blev kalif, tog honom till hjälp.

Hindren som står i vägen för att fördjupa sig i Koranen är många, men kan delas in i tre huvudkategorier:

1. Inre (personliga) hinder

2. Yttre hinder
3. **Hinder kopplade till överdriven formalism och upptagenhet av formen på bekostnad av innehållet**

Förklaringen är följande:

Först: Inre hinder

Detta avser hinder som kommer från individens eget inre, oavsett om dessa "lås" är kopplade till intellektet, hjärtat eller handlingarna.

Förklaringen är som följer:

1 - Intellectuella hinder

De intellektuella hindren tar sig flera uttryck, bland annat:

- **Fragmenterad läsning**

Namnet *Koranen* i sig kräver en medveten och helhetsbaserad läsning, eftersom ordet bär betydelsen av "samling" och "sammanfogning". Det innebär att man måste samla alla relevanta verser som berör ett och samma ämne för att kunna reflektera över texterna på ett korrekt sätt.

Men den fragmenterade läsningen riktar sig endast mot en enda aspekt, vilket leder till att man avviker från den rätta vägen. Den som läser Koranen utan att reflektera över dess verser faller i fällan av denna fragmenterade läsning. Det är dessa människor som Koranen syftar på i versen:

{الذين جعلوا القرآن عضين} (al-Hijr: 91)

"De som styckade upp Koranen."

En sådan läsning förstör helheten i Koranens scener, bryter sambanden mellan dess betydelser och kan få läsaren att föreställa sig motsägelsefulla betydelser och splittrade teman. Med en sådan metod kommer tolkningen och förståelsen att hamna utanför den rätta vägen.

Det är inte heller långsökt att denna typ av fragmenterad läsning blir ett verktyg som väcker sekteristisk och dogmatisk fanatism — ja, till och med intellektuell och rättslig fanatism.

- **Okunskap om arabisk grammatik och retorik**

Koranen kan inte förstås, och dess syften och avsikter kan inte uppfattas,

annat än av den som har insikt i det arabiska språkets regler och uttryckssätt. Lärda har fastslagit att den som vill studera, förstå och fördjupa sig i Koranen måste känna till arabiskan, eftersom okunskap om språket leder till felaktiga och förvanskade tolkningar av Koranens verser.

- **Okunskap om shari‘ans övergripande syften**

Bland de etablerade principerna inom tafsir är att känna till shari‘ans *Maqasid* (övergripande mål). Denna kunskap hjälper läsaren att förstå versernas avsikter och riktning. Okunskap om dessa mål leder till att man inte förstår vad Gud vill förmedla, och detta blir ett betydande hinder för att fördjupa sig i och förstå Guds bok.

- **Intellektuell avvikelse**

Detta hinder innebär att människan stänger av sitt medvetande och sin förmåga att uppfatta verkligheten korrekt. Hon avviker från vägen, vänder tillbaka och ser saker upp och ner. Gud säger:

{أفمن يمشي مكبا على وجهه أهدى أم من يمشي سويا على صراط مستقيم} (al-Mulk: 22)
 ”Är den som går med ansiktet nedåt mer vägledd än den som går upprätt på en rak väg?”

Hur ska den som går med huvudet mot marken och fötterna mot himlen kunna fördjupa sig i Guds verser? Detta förklarar också de avvikande och märkliga moderna läsningarna av Koranen.

Till denna kategori hör även de som följer sina begär:

{...أفرأيت من اتخذ إلهه هواه} (al-Jathiyah: 23)

Begären är ett av de största hindren som står mellan människan och den rätta fördjupningen i Guds bok. Att följa begären sätter ett avtryck på hjärtat tills människan inte längre kan uppfatta sanningen eller förstå korrekt:

{أولئك الذين طبع الله على قلوبهم واتبعوا أهواءهم} (Muhammad: 16)

I samma sammanhang kommer hjärtats glömska:

{ولا تطع من أغفلنا قلبه عن ذكرنا واتبع هواه وكان أمره فرطا} (al-Kahf: 28)

Hjärtats glömska är en följd av vad människan själv har gjort. När hjärtat

glömmer Gud förlorar det förmågan att uppfatta verkligheten:

{أفأنت تسمع الصم ولو كانوا لا يعقلون} (Yunus: 42)

När de gjorde sina hjärtan döva och stängde sina sinnen, kunde de inte längre höra något budskap eller förstå något ord. Den hörsel som gagnar en människa är den som leder till förståelse och handling. Den som saknar detta är som en döv som inte hör.

2 - Hjärtats hinder

Vid sidan av de intellektuella hindren finns det andra hinder som står mellan människan och en djup reflektion över Guds bok. Dessa hinder är kopplade till hjärtat. Här minns vi Profetens ﷺ ord:

”Sannerligen, i kroppen finns en köttbit; om den är god är hela kroppen god, och om den är fördärvad är hela kroppen fördärvad – det är hjärtat.”
(Muslim)

Hjärtats hinder kan sammanfattas i följande:

- **Brist på tro**

Gud säger:

{إنما يفتري الكذب الذين لا يؤمنون بآيات الله وأولئك هم الكاذبون} (an-Nahl: 105)

”Endast de som inte tror på Guds tecken ljuger ihop lögnen.”

Brist på tro är ett av de största hindren för att fördjupa sig i Koranen. Den som inte tror på Guds ord känner avsky när han hör det. Hur ska han då kunna reflektera över det?

Gud säger:

{وإذا ذكر الله وحده اشمأزت قلوب الذين لا يؤمنون بالآخرة} (az-Zumar: 45)

”När Gud nämns ensam ryser hjärtana hos dem som inte tror på det kommande livet.”

Koranen talar också tydligt om *höljen* och *tyngder* som läggs över hjärtan och öron – en sorts lås som hindrar intellektet från att förstå och hjärtat från att acceptera. Detta gör att de vänder sig bort:

{...وجعلنا على قلوبهم أكنة أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا} (al-Isra': 46)

”Vi lade höljen över deras hjärtan så att de inte förstår det, och tyngd i deras öron.”

- **Högmodets sjukdom**

Högmod är en av de största sjukdomarna som hindrar människan från att höra Guds ord. Gud säger:

{...سأصرف عن آياتي الذين يتكبرون في الأرض بغير الحق} (al-A'raf: 146)

”Jag ska vända bort från Mina tecken dem som högmodar sig på jorden utan rätt.”

Gud informerar att Han själv avlägsnar de högmodiga från förståelsen av Hans tecken. Om de hade fått förmågan att förstå något av det, skulle de ha tagit lärdom och återvänt till sanningen — men detta sker inte, eftersom Gud säger:

{وإن يروا كل آية لا يؤمنوا بها}

”Även om de såg varje tecken skulle de inte tro på det.”

Högmodet är närvarande i många av de situationer där de ogudaktiga vänder sig bort från Koranen. Gud säger:

{وإذا تتلى عليه آياتنا ولي مستكبرا كأن لم يسمعها} (Luqman: 7)

”När Våra verser reciteras för honom vänder han sig bort i högmod, som om han inte hört dem.”

Och Han säger:

{يسمع آيات الله تتلى عليه ثم يصر مستكبرا كأن لم يسمعها} (al-Jathiyah: 8)

”Han hör Guds verser reciteras för honom, men han envisas i högmod, som om han inte hört dem.”

Högmodet blir som ett klibbigt ämne som täpper till hörseln och hindrar hjärtat från att ta emot Guds ord. Därför är högmod ett grundläggande hinder — inte bara för att lyssna, utan ännu mer för att fördjupa sig i Koranen.

Koranen förklarar också att högmod är den första porten till kriminalitet och trots. Därför kopplar Gud ihop högmod med att vända sig bort från Hans tecken:

{وأما الذين كفروا أفلم تكن آياتي تتلى عليكم فاستكبرتم وكنتم قوما مجرمين} (al-Jathiyah: 31)

”När Mina verser reciterades för er, var det inte så att ni högmodade er och var ett brottsligt folk?”

- **Hjärtats sjukdomar**

Den som bär på hjärtats sjukdomar kan inte fördjupa sig i Koranen. Sjukdomen blir som en kedja som binder hjärtat och hindrar det från att ta emot ljuset av vägledning. Dessa sjukdomar är många, bland annat:

- **Försegling (tab‘)**

Koranen nämner *tab‘* (försegling) på elva ställen. *Tab‘* betyder försegling och beläggning (ran). Gud har förseglat hjärtana hos de otrogna och hycklarna på grund av deras otro, trots och svek. Han säger:

{ذلك بأنهم آمنوا ثم كفروا فطبع على قلوبهم فهم لا يفقهون} (al-Munafiqun: 3)

”Detta därför att de trodde och sedan förnekade, och därför förseglades deras hjärtan, så de inte förstår.”

Och Han säger:

{وقولهم قلوبنا غلف بل طبع الله عليها بكفرهم فلا يؤمنون إلا قليلا} (an-Nisa’: 155)

”Och deras ord: ’Våra hjärtan är förseglade.’ Nej, Gud har förseglat dem på grund av deras otro, och de tror endast lite.”

- **Blindhet i syn och insikt**

Bland hindren för att fördjupa sig i Koranen finns blindhet i både syn och insikt, vilket är en följd av synder och överträdelser. Gud säger:

{ولو نشاء لطمسنا على أعينهم فاستبقوا الصراط فأنى يبصرون} (Ya Sin: 66)

”Om Vi ville skulle Vi utplåna deras ögon; då skulle de rusa mot vägen, men hur skulle de kunna se?”

- **Höljen (akinnah)**

Gud säger:

{وجعلنا على قلوبهم أكنة أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا} (al-An’am: 25)

{إنا جعلنا على قلوبهم أكنة أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا} (al-Kahf: 57)

Om vi betraktar sammanhanget i dessa verser ser vi att dessa hinder är **förtjänta straff** — resultatet av att människan försummar sin plikt mot sin

Herre och förtrycker sig själv genom att vända sig bort från Hans vägledning.

- **Beläggning (ran)**

Gud säger:

{كلا بل ران على قلوبهم ما كانوا يكسبون} (al-Mutaffifin: 14)

"Nej, det som de förvärvade lade en beläggning över deras hjärtan."

- **Den minst farliga hjärtesjukdomen: glömska**

Den mildaste formen av hjärtats sjukdom är glömska — att man inte reflekterar över Koranen på grund av brist på kunskap eller många distraktioner. Glömska kan också innebära brist på ödmjukhet. Gud säger:

{ألم يأن للذين آمنوا أن تخشع قلوبهم لذكر الله وما نزل من الحق} (al-Hadid: 16)

"Har inte tiden kommit för de troende att deras hjärtan ska ödmjukas inför Guds åminnelse och det som uppenbarats av sanningen?"

3 - Praktiska hinder

Det finns hinder som inte hör till intellektet eller hjärtat, utan till handlingarna. De två viktigaste är:

- **Glömska och brist på vilja att fördjupa sig**

Gud säger:

{...ولقد ذرأنا لجهنم كثيرا من الجن والإنس لهم قلوب لا يفقهون بها} (al-A'raf: 179)

"Vi har skapat många av djinnerna och människorna för helvetet: de har hjärtan som de inte förstår med..."

Al-Tabari kommenterar:

"Dessa otrogna, som Gud skapat för helvetet, är längre bort från sanningen och mer bundna till falskhet än boskap. Boskap har ingen valfrihet eller urskiljning, men de undviker ändå skada och söker det som är bäst för dem.

Men dessa människor, trots att de fått förstånd och förmåga att skilja mellan nytta och skada, lämnar det som gagnar dem i detta liv och nästa, och söker det som skadar dem.

Boskap är klokare än dem — de är mer vilseledda.”

Koranens vägledning är beroende av människans vilja: hon kan reflektera över sin Herres ord, förstå dess avsikt och handla efter det — eller vända sig bort och avvika från vägen:

{إن هو إلا ذكر للعالمين * لمن شاء منكم أن يستقيم} (at-Takwir: 27-28)

- **Att vända sig bort från Koranens verser**

Gud säger:

{...وإذا ما أنزلت سورة نظر بعضهم إلى بعض هل يراكم من أحد ثم انصرفوا} (at-Tawbah: 127)

Al-Tabari säger:

”Gud gav dem detta övergivande och vände deras hjärtan bort från det goda eftersom de inte förstod Guds förmaningar — av högmod och hyckleri.”

- **Synder**

Synder är bojor som hindrar sinnena från att reflektera över Guds bok. De förblindar hjärtat så att det inte längre kan förstå Guds ord:

{كلا بل ران على قلوبهم ما كانوا يكسبون} (al-Mutaffifin: 14)

Den som är i detta tillstånd förstår inte Koranen och drar ingen nytta av den.

Bland synderna som berövar människan förmågan att fördjupa sig i Koranen finns:

- **Orättvisa (zulm)**

{ولا يزيد الظالمين إلا خسارًا} (al-Isra': 82)

- **Bryta familjebanden**

Detta förstör människans medvetande och förmörkar hjärtat:

{...فهل عسيتم إن توليتم أن تفسدوا في الأرض وتقطعوا أرحامكم} (Muhammad: 22-23)

Andra kategorin: Yttre hinder

Att dessa hinder är ”yttre” betyder inte att människan inte har ansvar —

hon skapar själv mottaglighet för dem eller avvisar dem genom förståelse och uppriktighet.

1 – Rikedom och barn

Rikedom och barn är en del av världens prydnad som Gud skapat. Men när denna prydnad tränger in i hjärtat och upptar människan från sin Herre, uppstår problemet.

Gud klandrar upptagenhet av världsliga ting:

{أَلْهَاكُمُ التَّكَاثُرُ * حَتَّىٰ زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ} (at-Takathur: 1-2)

Och Han förbjuder de troende att låta detta distrahera dem från Guds åminnelse — inklusive reflektion över Koranen:

{... يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَلْهَكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ} (al-Munafiqun: 9)

Koranen förklarar att när rikedom och barn blir mål i sig, blir de en prövning:

{إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ} (at-Taghabun: 15)

De kan till och med bli fiender:

{إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ} (at-Taghabun: 14)

Hit hör också överdriven upptagenhet med försörjning — när det blir människans största bekymmer och högsta mål. Detta blir ett hinder för att fördjupa sig i Koranen.

2 – Blind efterföljd (taqlid a'ma)

Den som blint följer andra utan bevis är blind i hjärtat och kan inte förstå Koranen.

Gud säger:

{إِنَّ اللَّهَ يَسْمَعُ مَنْ يَشَاءُ وَمَا أَنْتَ بِمَسْمُوعٍ مِنَ الْقُبُورِ} (Fatir: 22)

"Gud låter vem Han vill höra, men du kan inte få dem i gravarna att höra."

Den som lever i "blind efterföljds gravar" kan inte höra Koranens röst, inte reflektera över dess betydelser och inte nå dess mål.

Gud säger också:

{...ومثل الذين كفروا كمثل الذي ينعق بما لا يسمع إلا دعاء ونداء} (al-Baqarah: 171)

Ar-Razi kommenterar:

”Liknelsen för de otrogna i deras efterföljd av sina fäder är som en herde som ropar till boskap.

Liksom det är meningslöst att tala till boskap, är blind efterföljd meningslös.”

3 – Dåligt sällskap och det sociala flockbeteendet

Koranen presenterar en modell för den dålige vännen som vilseledde sin följeslagare bort från Koranen. Den skildrar hans ånger på Domedagen och beskriver honom som en ”förtryckare” (zalim), eftersom han förtryckte sig själv genom att ta en dålig vän till förtrolig följeslagare:

ويوم يعرض الظالم على يديه يقول يا ليتني اتخذت مع الرسول سبيلا * يا ويلتى ليتني لم أتخذ فلانا خليلا *

{لقد أضلني عن الذكر بعد إذ جاءني وكان الشيطان للإنسان خذولا} (al-Furqan: 29)

”Och den dag då förtryckaren biter sig i händerna och säger: ’Om jag ändå hade tagit en väg tillsammans med Sändebudet! Ve mig, om jag ändå inte hade tagit den och den till vän! Han vilseledde mig från påminnelsen efter att den kommit till mig. Och Satan sviker alltid människan.’”

Om tjänaren inte är förbunden med den gudomliga källan för vägledning, kommer han oundvikligen att befinna sig i blind okunnighet — han vet inte vart han går eller vart han är på väg. Han finner sig själv gå med det sociala ”flockbeteendet”, och denna flock blir en boja som hindrar intellektet från att arbeta och förlamar tankens rörelse.

4 – Satan

Detta hinder är **hinderens kärna och ursprung** när det gäller att förhindra fördjupning i Guds bok. Det finns ingen dörr som stängs framför Koranens eftertanke utan att Satan har den största andelen i det.

Satan har störst intresse av att människan inte fördjupar sig i Guds verser, eftersom brist på eftertanke innebär att man vänder sig bort från dem och inte drar nytta av deras vägledning. Detta leder till avvikelse från den raka vägen och fall i klar villfarelse — precis det Satan vill och strävar efter.

Därför kopplade Gud nämnandet av Satan direkt till Koranens centrala vers om eftertanke:

أفلا يتدبرون القرآن أم على قلوب أقفالها * إن الذين ارتدوا على أدبارهم من بعد ما تبين لهم الهدى

{الشيطان سول لهم وأملى لهم} (Muhammad: 25)

”Reflekterar de då inte över Koranen, eller finns det lås på deras hjärtan? De som vände tillbaka efter att vägledningen klargjorts för dem — Satan lockade dem och gav dem falska förhoppningar.”

Eftersom Satan vet hur mäktigt Koranens inflytande är på själarna, arbetar han hårt för att avleda människor från att läsa den. Han svor att blockera vägen för människorna i deras förståelse och fördjupning:

{لأقعدن لهم صراطك المستقيم} (al-A'raf: 16)

”Jag ska sätta mig på lur längs Din raka väg.”

Men Koranen är:

{يهدى إلى الحق وإلى طريق مستقيم} (al-Ahqaf: 30)

”Den vägleder till sanningen och till en rak väg.”

Tredje kategorin: Framväxten av överdriven formalism och dominansen av form över innehåll

Bland hindren som står mellan tjänaren och fördjupningen i Guds bok finns:

- överdriven konstladhet som strider mot den koraniska och profetiska metoden
- upptagenhet av yttre former och uttryck på bekostnad av innehåll och kärna

Förklaringen är följande:

1 – Konstladhet (takalluf)

Takalluf är att göra något med ansträngning eller tillgjordhet. Det finns två typer: lovvärd och klandervärd. Den klandervärda är den som görs för att imponera eller smickra — och det är detta som avses i Guds ord:

{قل ما أسألكم عليه من أجر وما أنا من المتكلفين} (Sad: 86)

”Säg: Jag begär ingen lön av er för detta, och jag är inte en av de tillgjorda.”

Profetens följeslagare var de bästa i att fördjupa sig i Koranen, och de var de mest avlägsna från takalluf. De gav sig inte in i spekulationer om det tvetydiga eller i tolkning av de avbrutna bokstäverna.

Takalluf i behandlingen av Koranen tar religionen bort från dess vackra natur och dess lätta ursprung:

{...فأقم وجهك للدين حنيفا فطرة الله التي فطر الناس عليها} (ar-Rum: 30)

Gud visar att religionens sanningar framträder genom att betrakta och reflektera över Hans tecken i själarna och i universum:

{سنريهم آياتنا في الآفاق وفي أنفسهم حتى يتبين لهم أنه الحق} (Fussilat: 53)

2 - Dominansen av form över innehåll

Detta blir ett hinder när uppmärksamheten riktas mot strukturer i stället för betydelser, mot medel i stället för mål, eller mot mängden recitation i stället för förståelse, reflektion och handling.

I vår tid är detta ett av de mest utbredda hindren. Många insatser fokuserar på form på bekostnad av innehåll, på kvantitet i stället för kvalitet.

Exempel:

- att fokusera på memorering av Koranen utan att förstå den, reflektera över den eller följa dess vägledning
- att ägna sig åt detaljer i koraniska berättelser utan att dra lärdomar och insikter som kan bygga kunskap inom historia, sociologi, psykologi och politiskt tänkande

Avslutning

Detta är de viktigaste hindren som står i vägen för att fördjupa sig i Koranen, interagera med den och påverkas av den. Tyvärr är dessa hinder starkt närvarande och verksamma i det muslimska intellektuella och praktiska livet.

Vägen ut ur detta är att förstå **nycklarna till fördjupning**, vilket kommer att behandlas i en kommande artikel.

KORANEN & SUNNAH

- [Att Följa Sunnah: Vägen till Islamisk Enhet och Andlig Trygghet](#)
- [Dygden av att följa Sunnah - En islamisk påminnelse från de klassiska lärda](#)
- [Ingen Sunnah utan Jamā'ah - Ingen Jamā'ah utan Sunnah](#)
- [Den ärofyllda ställningen för den som följer Sunnah](#)
- [Sunnahs grundprinciper](#)
- [Sunnahs plats i Islam - varför vi inte kan klara oss utan den](#)
- [Handlingar som upphäver en individens Islam](#)
- [Mänsklighetens akuta behov av denna religion](#)
- [Tawfiq kommer endast från Allah](#)
- [Det onda kan aldrig tillskrivas Allah](#)